

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือในยุคสื่อสังคมออนไลน์” ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของสื่อมวลชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. เพื่อศึกษารูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
6. เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและแหล่งข้อมูลเอกสารประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ สื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 จังหวัด ที่เป็นผู้รับสาร จำนวน 800 คน

2. แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ประกอบด้วย หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อสังคมออนไลน์ การปรับตัวของสื่อมวลชน

วิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ เป็นการสัมภาษณ์ตัวแทนของสื่อมวลชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 10 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแบบคำถามที่สร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาสรุปรวบรวมประเด็นสำคัญและทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการตีความ หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจำแนกตีความข้อมูล (Interpretation) การเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) การสังเคราะห์ข้อมูล (Data Synthesis) และสรุปตามวัตถุประสงค์และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด จำนวน 800 คน เลือกสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมีรูปแบบปลายปิด (Close – Ended Question) เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน แบบสอบถามมีรูปแบบปลายปิด (Close – Ended Question) เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นการเสนอแนะข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยแบบสอบถามมีค่า IOC ทั้งฉบับ = 0.85 ถือว่าคำถามใช้ได้ ส่วนแบบสัมภาษณ์มีค่า IOC ทั้งฉบับ = 0.98 ถือว่าคำถามใช้ได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปจัดทำคำถามสำหรับแบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) การวิจัยครั้งนี้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.731 ถือว่าแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไปได้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

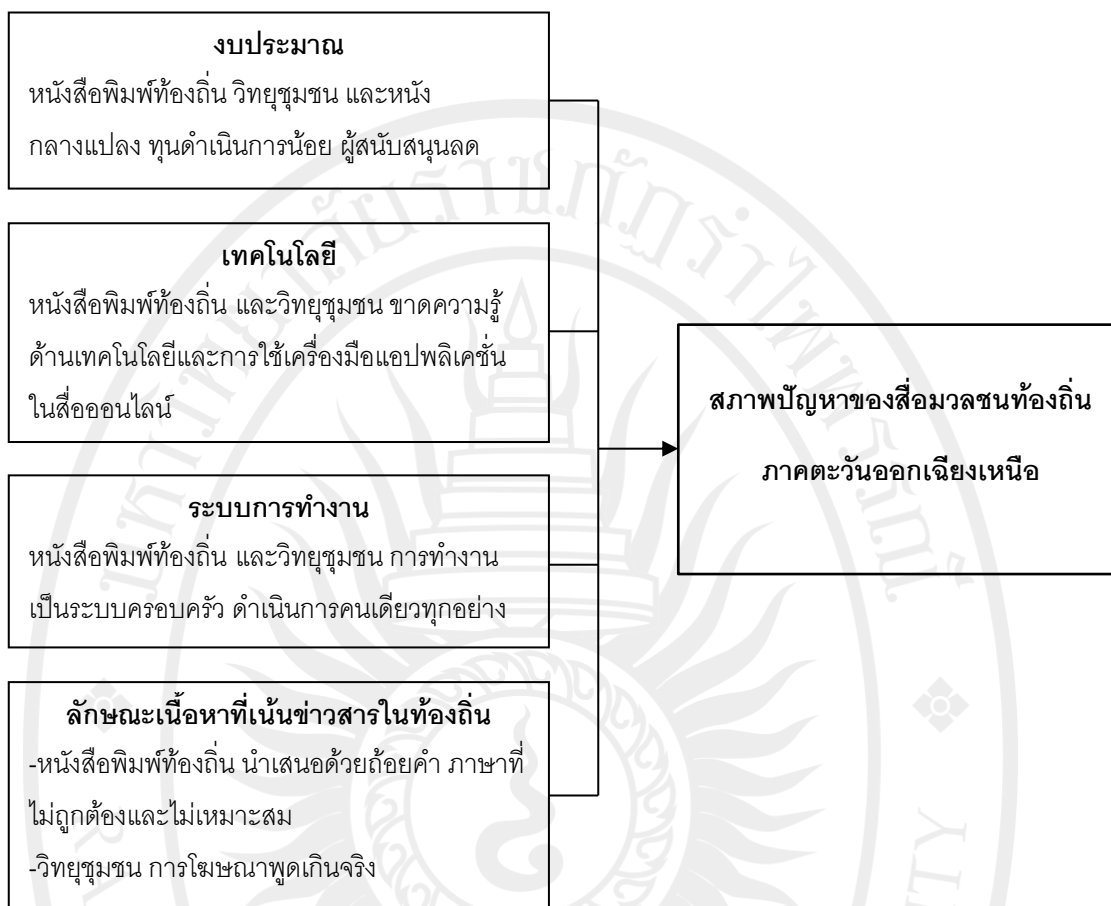
1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ (Analytical Statistics) ได้แก่ การทดสอบ t – test for Independent Samples เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากรที่เป็นอิสระต่อกัน ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และใช้การทดสอบ LSD (Least Significant Difference) เพื่อเปรียบเทียบรายคู่ เมื่อการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สภาพปัญหาของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาพปัญหาของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยี ด้านระบบการทำงานและด้านลักษณะเนื้อหาที่เน้นข่าวสารในท้องถิ่น สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบที่ 9

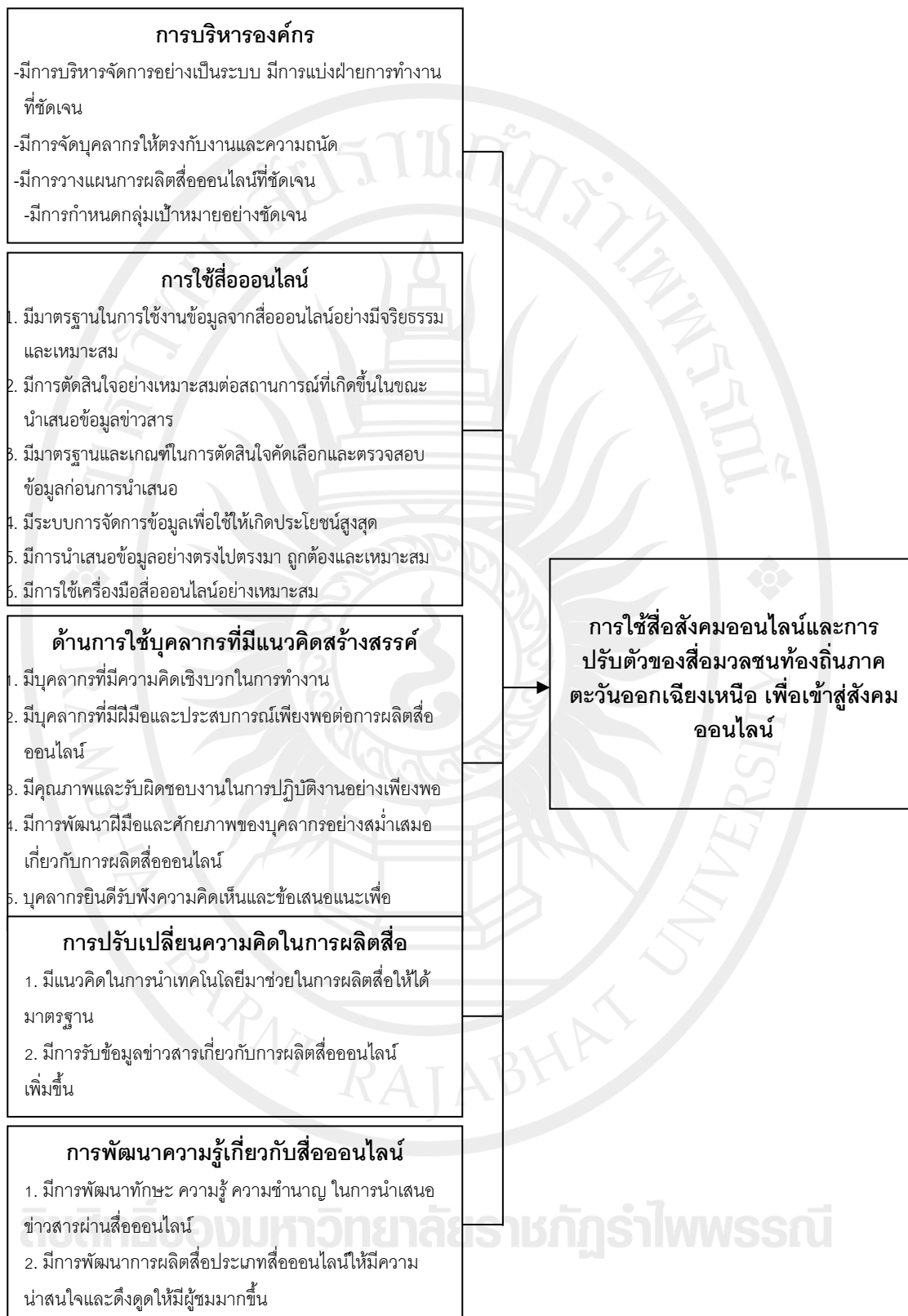

ภาพประกอบที่ 9 สภาพปัญหาของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนที่ 2 การใช้สื่อสังคมออนไลน์และการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์

จากการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันในการปฏิบัติงานของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่ว่าจะเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุ หรือโทรทัศน์ ที่มีการใช้ช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น และมีการปรับตัวเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบที่ 10

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบที่ 10 การปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์

ส่วนที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 จังหวัด จำนวน 800 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 434 คน คิดเป็นร้อยละ 54.25 มีอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 มีสถานภาพสมรส จำนวน 378 คน คิดเป็นร้อยละ 47.25 มีรายได้ 10,001-20,000 บาท จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 35.75 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 31.37

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ส่วนใหญ่เคยรับข้อมูลข่าวสารประเภทต่างๆ ผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด จำนวน 636 คน คิดเป็นร้อยละ 79.50 ใช้สื่อออนไลน์ผ่านช่องทาง Facebook มากที่สุด จำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 49.62 รับสื่อออนไลน์ผ่านโทรศัพท์มือถือมากที่สุด จำนวน 515 คน คิดเป็นร้อยละ 64.37 รับข้อมูลจากสื่อออนไลน์เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด จำนวน 601 คน คิดเป็นร้อยละ 75.12 เลือกเข้าชมสื่อออนไลน์ โดยดูข่าวมากที่สุดจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 ใช้เวลาในการใช้สื่อออนไลน์ 11-30 นาที/ครั้ง จำนวน 369 คน คิดเป็นร้อยละ 46.13 ความถี่ในการใช้สื่อออนไลน์ 2-3 ชั่วโมง/วัน จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 41.87 มีการแชร์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ให้คนในครอบครัว/เพื่อน/คนรู้จัก จำนวน 775 คน คิดเป็นร้อยละ 96.88 ส่วนใหญ่แชร์ข้อมูล 2 ครั้ง/วัน จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 แชร์ข้อมูลข่าวมากที่สุด จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 37.88 เคยชมสื่อออนไลน์ที่เป็นช่องของท้องถิ่น จำนวน 687 คน คิดเป็นร้อยละ 85.88 โดยรับชมผ่าน Facebook มากที่สุด จำนวน 573 คน คิดเป็นร้อยละ 71.63 ชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากต้องการรับรู้ข่าวสารความเป็นไปภายในท้องถิ่น จำนวน 607 คน คิดเป็นร้อยละ 75.88 ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบัน คือ ต้องการให้นำเสนอข่าวบนพื้นฐานความเป็นจริงและถูกต้อง จำนวน 648 คน คิดเป็นร้อยละ 81.00 ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่น คือ มีการนำเสนอข่าวบนพื้นฐานความเป็นจริงและถูกต้อง มากที่สุด จำนวน 620 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50

ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะแก่สื่อมวลชน ดังนี้ ควรมีจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าว นำเสนอข่าวตามข้อมูลความเป็นจริงและถูกต้อง ควรไปถึงสถานที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด การนำเสนอสื่อออนไลน์ต้องมีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น โทรศัพท์มือถือ ไมค์ ฯลฯ ควรนำเสนอข่าวผลกระทบกับส่วนรวมมากขึ้น ควรนำเสนอข่าวการเมืองท้องถิ่นมากขึ้น ควรนำเสนอข่าววิถีชีวิตปาก

ห้องมากขึ้น ควรนำเสนอข่าวปัญหาสังคมมากขึ้น ควรนำเสนอข่าวปัญหาจากภัยยาเสพติดมากขึ้น ควรมีการตรวจสอบจรรยาบรรณของสื่อ ควรมีข้อกำหนดในการเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นมาตการ สื่อออนไลน์มีความจำเป็นด้านความเร็ว-ถูกต้อง-ทันสมัย ปัจจุบันโลกออนไลน์อยู่ในชีวิตประจำวัน แต่ไม่ควรทิ้งสื่อท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ตัว ควรมีสื่อท้องถิ่นให้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจง่าย ในการนำเสนอข่าว ต้องการให้สื่อมีคุณภาพและนำเสนอมากขึ้น ให้สื่อช่วยแก้ปัญหาในชุมชนให้ดีขึ้น ให้สื่อท้องถิ่นนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นสิทธิและประโยชน์จากรัฐบาลสู่ประชาชนให้มากขึ้น และ สื่อมวลชนควรมีความรู้ ทักษะในการนำเสนอข่าวสาร

ส่วนที่ 4 การศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของ ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความแตกต่างของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามเพศ พบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

○ ความแตกต่างของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอายุ พบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าว ออนไลน์ในปัจจุบัน คือ ต้องการให้นำเสนอข่าวอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ มีการรายงานข่าวตลอด 24 ชั่วโมง ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่น คือ มีการนำเสนอข่าวอย่าง รวดเร็วทันเหตุการณ์ และข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ การรับรู้ข้อมูล ข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือสื่อออนไลน์ การใช้สื่อออนไลน์ในปัจจุบัน การรับข้อมูลจาก สื่อออนไลน์เพื่อความเพลิดเพลิน เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่นเนื่องจากมีเพื่อน/คนรู้จัก แนะนำ การรายงานข่าวรวดเร็วเป็นข่าวใกล้ตัว เนื้อหาเกิดจากการร่วมกันทำข่าวระหว่างสื่อมวลชน และประชาชนในท้องถิ่น ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบัน เนื่องจาก ต้องการให้นำเสนอข่าวที่สั้น กระชับ ได้ใจความสำคัญครบถ้วน มีการทำภาพกราฟิกเป็นการสรุป เหตุการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจมากขึ้น ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ สื่อมวลชนในท้องถิ่น คือ มีการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์มากขึ้น

ความแตกต่างของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 คือ ความถี่ในการแชร์ข้อมูลข่าวสาร/วัน เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการความช่วยเหลือได้รวดเร็วและตรงเป้าหมายในท้องถิ่น ความ ต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบัน ต้องการให้นำเสนอข่าวอย่างรวดเร็วทัน

เหตุการณ์ มีการรายงานข่าวตลอด 24 ชั่วโมง และความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่น มีการนำเสนอข่าวบนพื้นฐานความเป็นจริงและถูกต้อง

ความแตกต่างของของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อวิทยุ และข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อโทรศัพท์มือถือสื่อออนไลน์ การรับสื่อออนไลน์ในปัจจุบัน การรับข้อมูลจากสื่อออนไลน์เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ระยะเวลาในการใช้สื่อออนไลน์/ครั้ง ความถี่ในการใช้สื่อออนไลน์/วัน การแชร์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ความถี่ในการแชร์ข้อมูลข่าวสาร/วัน เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากต้องการรับรู้ข่าวสารความเป็นไปภายในท้องถิ่น เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากมีเพื่อน/คนรู้จักแนะนำ เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการความช่วยเหลือได้รวดเร็วและตรงเป้าหมายในท้องถิ่น ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันต้องการให้นำเสนอข่าวอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ มีการรายงานข่าวตลอด 24 ชั่วโมง ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่นมีการนำเสนอข่าวบนพื้นฐานความเป็นจริงและถูกต้อง ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่นมีการนำเสนอข่าวอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์

ความแตกต่างของของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อวิทยุ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อทีวี การรับข้อมูลข่าวสารผ่านหอกระจายข่าว ประเภทรายการที่เลือกรับชมผ่านสื่อออนไลน์ ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันต้องการให้นำเสนอข่าวบนพื้นฐานความเป็นจริงและถูกต้อง และความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันมีการทำภาพกราฟิกเป็นการสรุปเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจมากขึ้น และข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเคเบิลทีวี การรับข้อมูลข่าวสารผ่านโทรศัพท์มือถือสื่อออนไลน์ การใช้สื่อออนไลน์ในปัจจุบัน การรับสื่อออนไลน์ในปัจจุบันการรับสื่อออนไลน์ในปัจจุบัน การรับข้อมูลจากสื่อออนไลน์เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การรับข้อมูลจากสื่อออนไลน์เพื่อความเพลิดเพลิน ระยะเวลาในการใช้สื่อออนไลน์/ครั้ง ความถี่ในการใช้สื่อออนไลน์/วัน การแชร์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ความถี่ในการแชร์ข้อมูลข่าวสาร/วัน เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่นต้องการรับรู้ข่าวสารความเป็นไปภายในท้องถิ่น เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่นมีเพื่อน/คนรู้จักแนะนำ เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่นเนื้อหาเกิดจากการร่วมกันทำ

ข่าวระหว่างสื่อมวลชนและประชาชนในท้องถิ่น เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่นนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการความช่วยเหลือได้รวดเร็วและตรงเป้าหมายในท้องถิ่น ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันต้องการให้นำเสนอข่าวอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ มีการรายงานข่าวตลอด 24 ชั่วโมง ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันต้องการให้นำเสนอข่าวที่สั้น กระชับ ได้ใจความสำคัญครบถ้วน ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันใช้ภาพประกอบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่นมีจรรยาบรรณในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่นมีการนำเสนอข่าวอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ และความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่นมีการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์มากขึ้น

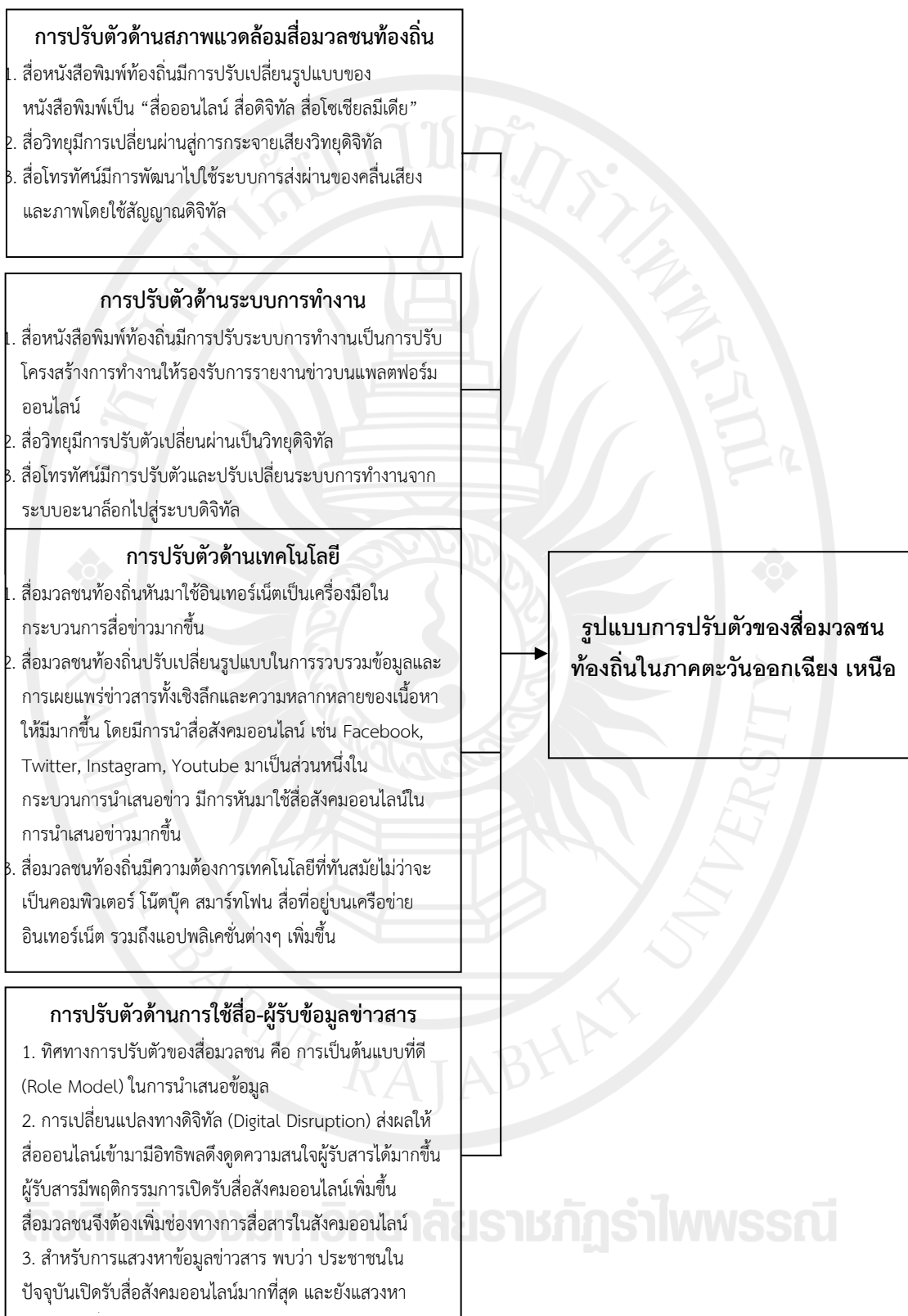
ความแตกต่างของของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอาชีพ พบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเคเบิลทีวี การรับสื่อออนไลน์ในปัจจุบัน ระยะเวลาในการใช้สื่อออนไลน์/ครั้ง ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบัน นำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านสื่อออนไลน์มากขึ้น ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่นควรมีการนำเสนอข่าวบนพื้นฐานความเป็นจริงและถูกต้อง ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่นควรมีความจริงใจและรับผิดชอบในการนำเสนอข่าวสาร ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่น สื่อมวลชนมีความต้องการในการช่วยเหลือและพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่นให้ดีขึ้น และข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อนิตยสาร การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อโทรศัพท์มือถือสื่อออนไลน์ การใช้สื่อออนไลน์ในปัจจุบัน การรับข้อมูลจากสื่อออนไลน์เพื่อความเพลิดเพลิน ความถี่ในการใช้สื่อออนไลน์/วัน การแชร์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ความถี่ในการแชร์ข้อมูลข่าวสาร/วัน เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากมีเพื่อน/คนรู้จักแนะนำ เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากการรายงานข่าวรวดเร็ว เป็นข่าวใกล้ตัว เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากเนื้อหาเกิดจากการร่วมกันทำข่าวระหว่างสื่อมวลชนและประชาชนในท้องถิ่น เหตุผลที่เลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากการนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการความช่วยเหลือได้รวดเร็วและตรงเป้าหมายในท้องถิ่น ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันต้องการให้นำเสนอข่าวอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ มีการรายงานข่าวตลอด 24 ชั่วโมง ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันต้องการให้นำเสนอข่าวที่สั้น กระชับ ได้ใจความสำคัญ ครบถ้วน ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันใช้ภาพประกอบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบันมีการทำภาพกราฟิกเป็นการสรุป

เหตุการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจมากขึ้น ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่น ควรมีจรรยาบรรณในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่น ควรมีการนำเสนอข่าวอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในท้องถิ่น ควรมีการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์มากขึ้น

ส่วนที่ 5 การศึกษารูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษารูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนในท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมสื่อมวลชนท้องถิ่น ด้านระบบการทำงาน ด้านเทคโนโลยี และด้านการใช้สื่อ-ผู้รับข้อมูลข่าวสาร สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบที่ 11

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบที่ 11 โมเดลรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนที่ 6 การสังเคราะห์รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออก เฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์

1. ด้านสภาพแวดล้อมสื่อมวลชนท้องถิ่น พบว่า สื่อออนไลน์ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนอ่านจากเดิมไปมาก คนอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับเป็นเล่มลดลง คนรุ่นใหม่จะอ่านข่าวผ่านโทรศัพท์มือถือผ่านสื่อออนไลน์และมีพื้นที่ในการรับข่าวสารอย่างจำกัด ปัจจุบันโทรศัพท์มือถือทำหน้าที่เป็นมากกว่าโทรศัพท์มือถือ ที่เป็นเหมือนกับคอมพิวเตอร์ขนาดพกพาที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ทุกเวลาและเข้าถึงข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้ทำให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหลายฉบับเลิกผลิตหนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม หันไปผลิตออนไลน์เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีกลุ่มคนอ่านอีกกลุ่มหนึ่งที่ยังอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มอยู่ คือกลุ่มคนอ่านเดิมที่เคยติดตามหนังสือพิมพ์มาตลอด ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนอ่านอายุ 50 ปีขึ้นไป สื่อวิทยุกระจายเสียงมีการเปลี่ยนแปลงด้านการกำกับดูแลตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งสื่อวิทยุต่างพยายามปรับบทบาท รวมถึงอุปกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางการเปลี่ยนผ่านสู่การกระจายเสียงวิทยุดิจิทัล รวมถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้สื่อวิทยุต้องตระหนัก และปรับตัวในการทำงานเพื่อเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อุตสาหกรรมสื่อโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเกิดการเปลี่ยนแปลง เมื่อยุคดิจิทัลที่สื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตของคนมากขึ้น อุตสาหกรรมสื่อโทรทัศน์ดิจิทัลจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อรับมือกับสังคมสื่อออนไลน์

2. ด้านระบบการทำงาน พบว่า การปรับตัวด้านระบบการทำงานของสื่อมวลชนเป็นการปรับตัวด้านการบริหาร ด้านการผลิต และด้านบุคลากร การปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นในด้านการระบบการทำงาน มีการขยายแพลตฟอร์มและนำสื่อโซเชียลมาปรับใช้ให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับบริบททางสังคมในยุคดิจิทัล ยุคสื่อออนไลน์ การปรับตัวของสื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านการระบบการทำงานเป็นการปรับโครงสร้างการทำงานให้รองรับการรายงานบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ปรับตัวด้านงานข่าวโดยรายงานข่าวหลากหลายรูปแบบ หลายแพลตฟอร์มอย่างเชื่อมโยงกัน ในส่วนของสื่อวิทยุเมื่อสื่อออนไลน์เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ส่งผลให้สื่อวิทยุมีการปรับเปลี่ยนไปเป็นวิทยุดิจิทัล ส่วนสื่อโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานจากระบบอะนาล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล ให้มีความสอดคล้องกับแนวความคิดและกระบวนการผลิตที่ทันสมัย เพื่อตอบสนองพฤติกรรมผู้บริโภคข่าวสารให้สามารถปฏิสัมพันธ์กับสื่อในเวลาเดียวกันได้มากกว่าหนึ่งช่องทาง ซึ่งผู้รับสารสามารถรับสารจากโทรทัศน์ผ่านเครื่องมือสื่อสารได้อย่างไม่จำกัด โดยใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคม แนวทางการอยู่รอดของสื่อมวลชนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับปรับตัวให้ทันกับสื่อออนไลน์ มีความเข้าใจบริบทชุมชนและสังคมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และรู้จักใช้จุดแข็งของสื่อมวลชนท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ มีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอเนื้อหาข่าวให้เป็นข่าวที่

ความเจาะลึก เป็นข่าวเฉพาะของท้องถิ่นที่สื่อหลักไม่เคยนำเสนอ รักษาความเป็น Community Newspaper หรือสื่อท้องถิ่นที่ประชาชนในพื้นที่ยังต้องพึ่งพิงอยู่

3. ด้านเทคโนโลยี พบว่า การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งผลให้กระบวนการในการสื่อสารต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบในการรวบรวมข้อมูลและการเผยแพร่ข่าวสารทั้งเชิงลึกและความหลากหลายของเนื้อหาเพิ่มขึ้น โดยมีการนำสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Twitter, Instagram, Youtube มาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการนำเสนอข่าวมากขึ้น มีการหันมาใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการนำเสนอข่าวมากขึ้น ส่งผลให้เทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว สื่อมวลชนทั้งนักข่าวหนังสือพิมพ์ นักข่าววิทยุและนักข่าวโทรทัศน์ต้องทำการรายงานข่าวอย่างรวดเร็ว ฉับไวจากพื้นที่ และความต้องการรับข่าวสารที่รวดเร็วขึ้น ส่งผลให้สื่อมวลชนต่างต้องการเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน สื่อที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมถึงแอปพลิเคชันต่างๆ

4. ด้านการใช้สื่อ-ผู้รับข้อมูลข่าวสาร พบว่า สื่อออนไลน์มีหลายทางเลือกให้ได้เลือกตามที่ต้องการ แต่จะต้องเลือกรับข่าวสารด้วยวิจารณญาณ เนื่องจากข่าวในสื่อออนไลน์มีทั้งข่าวที่จริงเป็นสาระ กับข่าวปลอมที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้มีคนเข้าไปอ่านเพื่อเพิ่มยอดการติดตาม เนื้อหาข่าวในสื่อออนไลน์จะมีความไม่ชัดเจนและไม่มีรายละเอียดเหมือนในอดีต สื่อออนไลน์จะมีความได้เปรียบด้านความเร็วเท่านั้น สื่อมวลชนท้องถิ่น เป็นเหมือนตัวสะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่น หากสื่อมวลชนมีจุดยืนที่ชัดเจนที่จะเป็นสื่อที่มีคุณภาพ รับใช้สังคมตามวัตถุประสงค์ ก็สามารถอยู่รอดได้แน่นอน นอกจากนี้สื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคอีสานส่วนใหญ่มาจากการทำธุรกิจของครอบครัว ถ้ามีคนสานต่อมันก็จะอยู่รอดได้ และการอาศัยเครือข่ายคนในท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสื่อที่ตนทำ สื่อมวลชนท้องถิ่น มีบทบาททางสังคมอยู่หลากหลายรูปแบบ มีบทบาทในการชี้นำสังคมและเปลี่ยนแปลงสังคมในบางบริบท เพื่อให้สังคมในท้องถิ่นเกิดการพัฒนาและเข้มแข็ง และเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างภาพลักษณ์ให้กับชุมชนและท้องถิ่น ทำให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญและสำนึกรักในชุมชน เกิดความหวงแหน เพื่อรักษาไว้ซึ่งบริบททางสังคมให้คงอยู่ต่อไป

อภิปรายผล

1. สภาพปัญหาของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ปัญหาด้านงบประมาณ พบว่า สื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุชุมชน และหนังสือกลางแปลง ส่วนใหญ่ต้องดำเนินการจัดหาทุนเอง ซึ่งจะมีงบประมาณมีเงินทุนไม่มาก จึงต้องหาผู้สนับสนุนโฆษณา

2. ปัญหาด้านเทคโนโลยี พบว่า สื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและวิทยุชุมชน จะเป็นการทำงานในระบบครอบครัว ส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยี ทำให้สื่อมวลชนบางท่าน โดยเฉพาะท่านที่เป็นผู้สูงอายุที่ตามเทคโนโลยีใหม่ๆ ไม่ทัน

3. ปัญหาด้านระบบการทำงาน พบว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นการทำเอง หรือเป็นระบบครอบครัว เป็นบรรณาธิการเอง เป็นนักข่าวหาข่าวเอง เขียนข่าวเอง ไม่มีการจ้างนักข่าว ระบบการทำงานไม่มีโครงสร้าง ไม่มีการแบ่งฝ่ายทำงานที่ชัดเจน สถานีวิทยุชุมชนส่วนใหญ่มีระบบการบริหารงานจะไม่มีโครงสร้าง แต่เป็นระบบครอบครัว วิทยุชุมชนส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานีจะทำหน้าที่ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นทำการตลาด ทำ Content อัปเดต อ่านข่าว ทำโฆษณาทำเองหมด

4. ปัญหาด้านลักษณะเนื้อหาที่เน้นข่าวสารในท้องถิ่น พบว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีปัญหาในการนำเสนอข่าว ซึ่งปัญหาที่พบมักเป็นการนำเสนอด้วยถ้อยคำ ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ในส่วนของสถานีวิทยุชุมชน เมื่อนำเสนอข่าวออกอากาศไปแล้ว ไม่สามารถย้อนกลับมาฟังได้อีก ปัญหาของการนำเสนอเนื้อหาของวิทยุส่วนใหญ่ที่เจอ คือ ปัญหาการโฆษณาพูดเกินจริง

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาของ ปวีณา ชูรัตน์ และอริน เจียจันทร์พงษ์ (2565) ที่ศึกษา เรื่อง การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจและบริการข่าวสารในยุคดิจิทัลของสื่อท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีการควบคุมต้นทุนและพยายามหารายได้จากแหล่งใหม่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตเนื้อหา คือ เป้าหมายและการบริหารขององค์กรที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสัมพันธ์กับการหารายได้และความเป็นอิสระในการทำงานในฐานะสื่อวารสารศาสตร์ความไม่มั่นคงทางด้านรายได้ที่สัมพันธ์กับการขยายงานเพื่อรองรับกับพฤติกรรมผู้อ่านในยุคดิจิทัลที่ติดตามข่าวทางสื่อออนไลน์เป็นหลัก

2. การใช้สื่อสังคมออนไลน์และการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์

1. ด้านการบริหารองค์กร หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นโดยส่วนใหญ่มีการบริหารงานแบบ เจ้าของคนเดียว เป็นกิจการภายในครอบครัว สถานีวิทยุกระจายเสียง หากเป็นสถานีวิทยุของหน่วยงานภาครัฐ หรือสถานีวิทยุที่ประกอบการขนาดใหญ่ที่มีทุนในการดำเนินการส่วนใหญ่มักจะมีการแบ่งฝ่ายต่างๆ อย่างชัดเจน แต่หากเป็นสถานีวิทยุชุมชนขนาดเล็กที่มีบุคคลเป็นเจ้าของมักจะทำทุกหน้าที่ด้วยตนเอง ในส่วนของสื่อหนังสือกลางแปลง การบริหารจัดการเป็นกิจการที่บุคคลเป็นเจ้าของ เป็นธุรกิจครอบครัว ศูนย์ข่าวเครือเนชั่น ภาคอีสาน มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1 ขอนแก่น มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

การจัดบุคลากรให้ตรงกับงานและความถนัดหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ส่วนใหญ่เจ้าของหนังสือพิมพ์มักทำหน้าที่เป็นนักข่าวเอง สถานีวิทยุชุมชน ส่วนใหญ่เจ้าของสถานีจะทำหน้าที่ทุกอย่างเองเพียงคนเดียว ศูนย์ข่าวเครือเนชั่น ภาคอีสาน มีการจ้างงานและบรรจุพนักงานตามความจำเป็น

และความเหมาะสมของงาน สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1 ขอนแก่น เป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีการกำหนดขอบข่ายงานของแต่ละฝ่าย รวมถึงมีการกำหนดภาระงานของแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน

การวางแผนการผลิตสื่อออนไลน์ที่ชัดเจน เหมาะสม หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดการวางแผนการผลิตสื่อออนไลน์ที่ชัดเจน สถานีวิทยุชุมชน ยังไม่มีการวางแผนการผลิตสื่อออนไลน์ที่ชัดเจนและเหมาะสม แต่มีบางสถานีใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการออกอากาศ ศูนย์ข่าวเครือข่าย ภาคอีสาน มีการวางแผนในการรับมือและดำเนินการภายใต้สื่อออนไลน์ และมีนโยบายการเป็นสื่อดิจิทัล สื่อออนไลน์ ที่ชัดเจน สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1 ขอนแก่น ได้รับนโยบายในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีการวางแผนการผลิตสื่อออนไลน์ที่เหมาะสม

การกำหนดกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน โดยเป็นคนในชุมชนในท้องถิ่นเป็นหลัก วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่นับได้ว่าใกล้ชิดกับผู้รับสารมากที่สุด การจัดและผลิตรายการวิทยุจึงมีการกำหนดกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายที่ชัดเจน ศูนย์ข่าวเครือข่าย ภาคอีสาน รับผิดชอบกลุ่มเป้าหมายในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1 ขอนแก่น มีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 11 จังหวัด

2. ด้านการใช้สื่อออนไลน์ นักข่าว นักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจะต้องยึดถือจริยธรรมของหนังสือพิมพ์เป็นหลัก ต้องมีจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพของหนังสือพิมพ์ ตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2541 ผู้ประกอบวิชาชีพข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มีการจัดทำข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และอาศัยความตามข้อ 18(4) แห่งธรรมนูญสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2552 หมวด 2 จริยธรรมของวิทยุและโทรทัศน์

การตัดสินใจอย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนำเสนอข้อมูลข่าวสาร การนำเสนอข้อมูลข่าวสารถือเป็นหน้าที่ของสื่อมวลชน โดยข่าว คือ สิ่งที่ถูกตัดสินว่าเหมาะสมในการนำเสนอจากสื่อมวลชน รวมถึงสถานการณ์ที่ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการมีความเห็นพ้องกันว่ามีความสำคัญและน่าสนใจที่ประชาชนควรรู้หรือต้องรับรู้เหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ตามหลักการประเมินคุณค่าข่าว ในการคัดเลือกเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเพื่อนำเสนอเป็นข่าวไปยังผู้รับสารนั้น สื่อมวลชนจะต้องทำการกลั่นกรองข่าวสารก่อนที่จะมีการนำเสนอเสมอ

มาตรฐานและเกณฑ์ในการตัดสินใจคัดเลือกและตรวจสอบข้อมูลก่อนการนำเสนอ จำเป็นต้องมีหลักการในการพิจารณาหรือประเมินความสำคัญของเหตุการณ์ ซึ่งสื่อมวลชนท้องถิ่นทุกแขนงมีมาตรฐานและเกณฑ์ในการตัดสินใจคัดเลือกและตรวจสอบข้อมูลก่อนการนำเสนอ โดยอ้างอิงตามพระราชบัญญัติและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของสื่อมวลชน รวมถึงจรรยาบรรณในการเป็นสื่อมวลชน การสร้างมาตรฐานในการตรวจสอบข้อมูลจากสื่อออนไลน์ คือ การมีเกณฑ์ในการตัดสินใจ

ต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการสร้างกระบวนการในการตรวจสอบข้อมูลเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการนำข้อมูลมาใช้นำเสนอในการรายงานข่าว

ระบบการจัดการข้อมูลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สื่อมวลชนทุกแขนงล้วนแต่มีระบบการจัดการข้อมูลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของตนเอง ซึ่งมีการจัดการข้อมูลที่แตกต่างกันไปตามที่แต่ละสื่อเห็นว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานของตนเอง

การนำเสนอข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ถูกต้องและเหมาะสม การนำเสนอข้อมูลของสื่อมีประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่ต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องการรักษาความถูกต้อง การตรวจสอบข้อมูล การรักษามาตรฐานของการรายงานข่าวท่ามกลางความรวดเร็ว และจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการหาข่าว และการรายงานข่าว การนำเสนอข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ถูกต้องและเหมาะสม ควรเป็นเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

การใช้เครื่องมือสื่อออนไลน์อย่างเหมาะสม นอกจากการใช้เครื่องมือสื่อออนไลน์อย่างเหมาะสมแล้วควรใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย โดยพิจารณาจากการใช้วิจารณญาณในการเสพข่าวสาร พึงระลึกไว้เสมอว่า “บนโลกโซเชียลไม่มีคำว่าส่วนตัว” อย่าแสดงความรู้สึกทุกอย่างลงบนโลกโซเชียล เปิดเผยข้อมูลให้น้อยที่สุด ควรระมัดระวังในการลงข้อมูลสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับตัวเรา ห้ามนำเป็นสิ่งที่เราต้องรู้เพียงคนเดียวเท่านั้น

3. ด้านการใช้บุคลากรที่มีแนวคิดสร้างสรรค์ การที่บุคลากรมีความคิดเชิงบวกในการทำงานเป็นสิ่งที่หลายองค์กรให้ความสำคัญ หากบุคลากรมีความคิดเชิงบวกแล้วจะช่วยให้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในองค์กรคลี่คลายลงได้ และช่วยให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ง่ายขึ้น

บุคลากรที่มีฝีมือและประสบการณ์เพียงพอต่อการผลิตสื่อออนไลน์ สื่อหนังสือพิมพ์ ท้องถิ่นและสื่อสถานีวิทยุชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นการทำงานกันเองในครอบครัว จึงมีการจัดหาบุคลากรที่มีฝีมือและประสบการณ์ในการผลิตสื่อออนไลน์น้อย ส่วนศูนย์ข่าวเครือเนชั่น ภาคอีสาน บริษัทมีนโยบายจ้างงานและบรรจุพนักงานตามความจำเป็นและความเหมาะสมของงาน ศูนย์ประชาสัมพันธ์ เขต 1 ขอนแก่น มีบุคลากรกลุ่มปฏิบัติการสื่อดิจิทัลโดยเฉพาะ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนท้องถิ่นทุกแขนงมีความต้องการบุคลากรที่มีฝีมือ มีประสบการณ์ มีความชำนาญในการผลิตสื่อออนไลน์ เพื่อให้สื่อของตนสามารถแข่งขันและอยู่ได้ในยุคของสื่อออนไลน์

คุณภาพและรับผิดชอบงานในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ สื่อทุกแขนงมีบุคลากรที่มีคุณภาพและรับผิดชอบงานในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ โดยบุคลากรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย บุคลากรมีความเข้าใจในหน้าที่รับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องก่อนนำเสนอข่าว

การพัฒนาฝีมือและศักยภาพของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการผลิตสื่อออนไลน์ สื่อมวลชนท้องถิ่นมีการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือและศักยภาพของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการผลิตสื่อออนไลน์ เพื่อให้บุคลากรสามารถใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีในการผลิตสื่อออนไลน์

บุคลากรยินดีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการทำงาน การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะถือเป็นสิ่งที่สำคัญมาก การให้ข้อคิดเห็นจึงเปรียบเหมือนเสียงสะท้อนสำคัญที่จะทำให้เกิดการสื่อสารสองทาง ได้รับรู้ข้อมูลหลากหลายมิติ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น

4. ด้านการปรับเปลี่ยนความคิดในการผลิตสื่อ แนวคิดในการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตสื่อให้ได้มาตรฐาน พบว่า สื่อต่างๆ มีแนวคิดในการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตสื่อเพื่อให้สามารถแข่งขันและเป็นการยกระดับการผลิตสื่อออนไลน์ให้ได้มาตรฐานสามารถตอบสนองการรับข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว สื่อมวลชนต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้การผลิตสื่อได้มาตรฐานที่ตั้งไว้

การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตสื่อออนไลน์มีเพิ่มมากขึ้น สื่อสังคมออนไลน์ทำให้กระแสของข้อมูลข่าวสารหลังไหลไปได้อย่างอิสระ ยุคนี้มีเทคโนโลยีในการสื่อสารที่ทันสมัย สะดวกและง่ายต่อการใช้งาน ช่วยให้การผลิตเนื้อหาต่างๆ สามารถทำได้ง่าย การที่คนในสังคมใช้พื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางในการนำเสนอข้อมูลนั้น จะเพิ่มความท้าทายในการทำงานให้กับสื่อมวลชนมากยิ่งขึ้น

รับการช่วยเหลือในการพัฒนาช่องทางการผลิตสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก การรับการช่วยเหลือของสื่อมวลชนท้องถิ่นในการพัฒนาช่องทางการผลิตสื่อออนไลน์ถือได้ว่าเป็นการเปิดรับสื่อในการแสวงหาข้อมูล เปิดรับข้อมูล เปิดรับประสบการณ์ เพื่อการรับรู้ และสามารถพัฒนาการผลิตสื่อออนไลน์ได้ ซึ่งสื่อมวลชนท้องถิ่นจะเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ และยกระดับการผลิตข่าวออนไลน์หรือการผลิตสื่อออนไลน์รวมถึงได้รับความรู้ใหม่ในยุคดิจิทัล และสามารถนำไปปรับใช้ได้ทันกับเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร

แนวคิดใหม่ๆ ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ ปัจจุบันประชากรมีความพร้อมด้านเครื่องมือสื่อสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสังคมออนไลน์ และมีความพร้อมในการเข้าถึงช่องทางที่สะดวก รวดเร็ว ดังนั้น จึงเกิดเป็นแนวคิดใหม่ๆ ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ของสื่อมวลชน เพื่อให้เกิดความสะดวก ความแปลกใหม่และน่าสนใจขึ้น

5. ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับสื่อออนไลน์ มีการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความชำนาญในการนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ มีความสำคัญต่อสื่อมวลชนและการนำเสนอข่าวผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อให้สามารถผลิตและนำเสนอข่าวผ่านสื่อออนไลน์มีความหลากหลายและซับซ้อนขึ้น ผู้สื่อข่าวจึงจำเป็นต้องมีทั้งความรู้และทักษะที่ทันสมัย สามารถผลิตเนื้อหาที่น่าเชื่อถือและเป็น

ประโยชน์ และปรับตัว ให้เข้ากับสถานการณ์การสื่อสารมวลชนในการนำเสนอข่าวผ่านสื่อออนไลน์ได้ตลอดเวลา

การพัฒนาการผลิตสื่อประเภทสื่อออนไลน์ให้มีความน่าสนใจและดึงดูดให้มีผู้ชมมากขึ้น พบว่า จุดเด่นของการนำเสนอข่าวผ่านสื่อออนไลน์ คือ การเล่าเรื่องเป็น การทำวิดีโอข่าวออนไลน์ ต้องมีความตื่นเต้น กระชับ มีดนตรี มีตัวอักษร และคอนเทนต์ ซึ่งการนำข้อมูลจากที่อื่นต้องมีการแจ้งแหล่งที่มาของข้อมูลทุกครั้ง เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์

การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการผลิตสื่อออนไลน์ ยุคของดิจิทัลมีเดีย เป็นยุคของการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการสื่อสารของคนในสังคม ผ่านเครื่องมือสื่อสารที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างคอมพิวเตอร์ ทั้งแบบตั้งโต๊ะและแบบพกพา รวมถึงโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบสมาร์ตโฟน

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ ด้านการบริหารองค์กร ด้านการใช้สื่อออนไลน์ ด้านการใช้บุคลากรที่มีแนวคิดสร้างสรรค์ ด้านการปรับเปลี่ยนความคิดในการผลิตสื่อ ด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับสื่อออนไลน์ มีการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ในการนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ มีความสอดคล้องกับการศึกษาของชนิตา รอดใหญ่ (2563) ที่ศึกษา เรื่อง ข่าวในยุคสื่อดิจิทัล News in Digital Media Era พบว่า ข่าว คือ เนื้อหาหลักของสื่อมวลชน หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นข้อเท็จจริง และมีองค์ประกอบของเหตุการณ์ที่สามารถพิจารณาได้ว่ามีคุณค่า มีความสำคัญและผลกระทบที่ประชาชนควรจะได้รับทราบข้อมูล แต่ด้วยเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สื่ออินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทต่อสังคมมากขึ้น ประชาชนหรือผู้รับสารนิยมบริโภคข่าวสารบนสื่อประเภทนี้มากขึ้นด้วยเช่นกัน “ข่าว” ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป การพิจารณาองค์ประกอบของเหตุการณ์ที่จะนำเสนอเป็นข่าวก็มีความแตกต่างไปจากหลักวารสารศาสตร์ในยุคดั้งเดิม องค์ประกอบในการนำเสนอรายงานข่าวก็มีความหลากหลายและซับซ้อนขึ้น และรูปแบบในการนำเสนอข่าวมีความทันสมัยและน่าสนใจขึ้น การนำเสนอข่าวในยุคสื่อดิจิทัลจึงควรใช้เทคนิค และหลักการที่เหมาะสมกับธรรมชาติของสื่อ ตลอดจนธรรมชาติของผู้รับสารที่เปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี และสอดคล้องกับการศึกษาของใหม่ นาทองคำ (2561) ที่ศึกษา เรื่อง การปรับตัวของสื่อมวลชนในยุคทีวีดิจิทัล กรณีศึกษา สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ พบว่า สถานีฯ ยังมีการปรับตัวด้านการพัฒนาความสามารถและการทำงานของบุคลากร และให้โอกาสได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยได้มีการจัดอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตรายการ และพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ในยุคทีวีดิจิทัล ด้านของ งบประมาณ ทางสถานีฯ มีการควบคุมต้นทุนและจัดสรรงบประมาณในการผลิตรายการให้มีความเหมาะสมต่อรายได้ที่ได้รับ พร้อมทั้งมีนโยบายในด้านการประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และยังสอดคล้องกับการศึกษาของขจร ผ่ายเทศ (2560) ที่ศึกษา เรื่อง การหลอมรวมสื่อของสื่อมวลชน

ท้องถิ่น: กรณีศึกษาฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์เอทีวี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์เอทีวีได้หลอมรวมสื่อท้องถิ่นหลายชนิดเข้าด้วยกัน ได้แก่ รายการโทรทัศน์เคเบิล วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์แจกฟรี และการจัดกิจกรรมพิเศษ ซึ่งสนองประโยชน์ของท้องถิ่น และหลอมรวมกับสื่อใหม่ในการทำงานผลิตรายการข่าวทั้งหมด ได้แก่ การใช้แอปพลิเคชันไลน์สื่อสารในฝ่ายข่าว การเผยแพร่รายการข่าวโทรทัศน์ทางเฟซบุ๊กและยูทูบ รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของสกุลศรีศรีสารคาม (2554) ที่ศึกษา เรื่อง สังคม (Social Media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว พบว่ารูปแบบการใช้สื่อสังคมในกระบวนการสื่อข่าวมีความโดดเด่นในเรื่องการใช้เพื่อความรวดเร็วโดยนำมาใช้เพื่อการรายงานข่าวให้ทันต่อเหตุการณ์และจากสถานที่เกิดเหตุการณ์ ซึ่งสื่อสังคมถูกนำไปใช้ทั้งในกระบวนการข่าว (New Gathering) และเผยแพร่ข่าว (Distribution) ที่มีเครือข่ายของข้อมูลเพิ่มมากขึ้นมีแหล่งข่าวใหม่มากขึ้น สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้รับสาร สร้างเครือข่ายชุมชนออนไลน์ของตัวเอง รวมถึงนำเสนอและการใช้งานในลักษณะอื่นๆเพิ่มเติม ทั้งนี้จากการนำสื่อสังคมมาใช้ในการกระบวนการสื่อข่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการสื่อข่าวใน 3 เรื่องหลักที่สำคัญ คือ ประการแรก รูปแบบการสื่อข่าวที่ต้องทำหน้าที่เป็นนายทวารข่าวสารในการคัดกรองข้อมูลและตัดสินใจเลือกข่าวที่จะเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมด้วยตัวเองนำไปสู่คำถามเรื่องความรอบคอบและจริยธรรม จรรยาบรรณที่ต้องเน้นหนักมากขึ้นในการทำงานในขณะที่กองบรรณาธิการต้องปรับตัวหาบทบาทเสริมนอกเหนือจากเดิมที่เป็นอยู่เพื่อรองรับโมเดลการสื่อสารข่าวแบบใหม่นี้ที่ข่าวไม่ได้ตัดสินใจที่กองบรรณาธิการเท่านั้นอีกต่อไป และประการสุดท้ายคือความสัมพันธ์กับผู้รับสารที่เปลี่ยนไปสู่การสื่อสารสองทางแบบเรียลไทม์ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูล การร่วมกันทำงานในกระบวนการข่าวซึ่งเป็นการเปิดมุมมองใหม่ของการทำข่าวสู่ความหลากหลายที่ต่างกระบวนการสื่อข่าวแบบดั้งเดิม

3. การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าส่วนใหญ่เคยรับข้อมูลข่าวสารประเภทต่างๆ ผ่านสื่อโทรทัศน์ ร้อยละ 79.50 ใช้สื่อออนไลน์ผ่านช่องทางFacebook ร้อยละ 49.62 รับสื่อออนไลน์ผ่านโทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 64.37 รับข้อมูลจากสื่อออนไลน์เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 75.12 เลือกรับชมสื่อออนไลน์ โดยดูข่าว ร้อยละ 21.75 ใช้เวลาในการใช้สื่อออนไลน์ 11-30 นาที/ครั้ง ร้อยละ 46.13 ความถี่ในการใช้สื่อออนไลน์ 2-3 ชั่วโมง/วัน ร้อยละ 41.87 มีการแชร์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ให้คนในครอบครัว/เพื่อน/คนรู้จัก ร้อยละ 96.88 ส่วนใหญ่แชร์ข้อมูล 2 ครั้ง/วัน ร้อยละ 31.50 แชร์ข้อมูลข่าว ร้อยละ 37.88 เคยชมสื่อออนไลน์ที่เป็นช่องของท้องถิ่น ร้อยละ 85.88 โดยรับชมผ่าน Facebook มากที่สุดชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น เนื่องจากต้องการรับรู้ข่าวสารความเป็นไปภายในท้องถิ่น ร้อยละ 75.88 ความต้องการให้สื่อมวลชนท้องถิ่นนำเสนอข่าวออนไลน์ในปัจจุบัน คือ ต้องการให้นำเสนอข่าวบนพื้นฐานความเป็นจริงและถูกต้อง ร้อยละ 81.00 ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน

ในท้องถิ่น คือ มีการนำเสนอข่าวบนพื้นฐานความเป็นจริงและถูกต้อง มากที่สุด ร้อยละ 77.50 ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของใหม่ นาทองคำ (2561) ที่ศึกษา เรื่อง การปรับตัวของสื่อมวลชนในยุคทีวีดิจิทัล กรณีศึกษา สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ พบว่า พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ในยุคทีวีดิจิทัล ผู้ชมมีทางเลือกรับชมรายการจากช่องโทรทัศน์ที่หลากหลายมากขึ้น และเป็นผู้กำหนดเวลารับชมได้ตามความสะดวกและความต้องการ ซึ่งผู้ชมส่วนใหญ่ให้ความสนใจชมรายการที่มีเนื้อหาและรูปแบบที่ให้ความบันเทิง หรือรายการรูปแบบถ่ายทอดสด ที่สร้างความสนุก ตื่นตาตื่นใจ

4. การศึกษารูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ด้านสภาพแวดล้อมสื่อมวลชนท้องถิ่น ประชาชนรับข่าวสารเสพคอนเทนต์ผ่านจอคอมพิวเตอร์ มือถือ อุปกรณ์การสื่อสารกันมากขึ้น เมื่อผู้อ่านส่วนใหญ่หันไปเสพสื่อชนิดอื่นแทน ดังนั้น สื่อสิ่งพิมพ์จึงต้องมีการปรับตัว โดยจัดการเปลี่ยนรูปแบบของสื่อหนังสือพิมพ์ไปเป็น “สื่อออนไลน์ สื่อดิจิทัล สื่อโซเชียลมีเดีย” สื่อวิทยุกระจายเสียงพยายามปรับบทบาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปลี่ยนผ่านสู่การกระจายเสียงวิทยุดิจิทัล เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเกิดการเปลี่ยนแปลง สื่อโทรทัศน์ต้องมีการปรับตัวเพื่อรับมือกับสังคมสื่อออนไลน์ พัฒนาไปใช้ระบบการส่งผ่านของคลื่นเสียงและภาพโดยใช้สัญญาณดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงทั้งความคมชัดของภาพและเสียง

2. ด้านระบบการทำงาน เป็นการปรับตัวด้านการบริหาร ด้านการผลิต และด้านบุคลากร มีการขยายแพลตฟอร์มและนำโซเชียลมีเดียมาปรับใช้ การปรับตัวของสื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านการบริหารเป็นการปรับให้รองรับการรายงานบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ปรับตัวด้านงานข่าวโดยรายงานข่าวหลากหลายรูปแบบ หลายแพลตฟอร์มอย่างเชื่อมโยงกัน ในส่วนของสื่อวิทยุ ยังคงเน้นมาตรฐานของความสามารถทางวิชาชีพของนักจัดรายการที่มีคุณภาพ เนื้อหารายการมีการคัดสรรมานำเสนอให้ผู้ฟัง ส่วนสื่อโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีจากระบบอะนาล็อกไปสู่ระบบดิจิทัล เพื่อตอบสนองพฤติกรรมผู้บริโภคข่าวสารได้มากกว่าหนึ่งช่องทาง ซึ่งผู้รับสารสามารถรับสารจากโทรทัศน์ผ่านเครื่องมือสื่อสารได้อย่างไม่จำกัด โดยใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคม

3. ด้านเทคโนโลยี พบว่า สื่อสังคม (Social Media) ในปัจจุบัน มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการสื่อข่าว ส่งผลให้สำนักข่าว กองบรรณาธิการและผู้สื่อข่าวหันมาใช้เครื่องมือที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ตมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งผลให้กระบวนการในการสื่อข่าวต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบในการรวบรวมข้อมูลและการเผยแพร่ข่าวสารทั้งเชิงลึกและความหลากหลายของเนื้อหาที่มีมากขึ้น เทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว สื่อมวลชนทั้งนักข่าว หนังสือพิมพ์ นักข่าววิทยุและนักข่าวโทรทัศน์ต้องทำการรายงานข่าวอย่างรวดเร็ว ฉับไว ส่งผลให้

สื่อมวลชนต่างต้องการเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน สื่อที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมถึงแอปพลิเคชันต่างๆ

4. ด้านการใช้สื่อ-ผู้รับข้อมูลข่าวสาร พบว่า ทิศทางการปรับตัวของสื่อมวลชน คือ การเป็นต้นแบบที่ดี (Role Model) ในการนำเสนอข้อมูล การคงไว้ซึ่งบทบาทของการเป็นผู้นำเสนอความจริง ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลเพื่อประโยชน์ของประชาชน และการมีตระวังบทบาทการนำเสนอข่าวสารข้อมูล การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลส่งผลให้สื่อออนไลน์เข้ามามีอิทธิพลดึงดูดความสนใจผู้รับสารได้มากกว่าสื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงการทำงานของสื่อมวลชนที่เปลี่ยน เนื่องจากผู้รับสารมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น สื่อมวลชนจึงต้องเพิ่มช่องทางการสื่อสารในสังคมออนไลน์และต้องผลิตเนื้อหาข่าวสารให้สามารถเข้าถึงความสนใจของผู้รับสารด้วยเช่นกัน

รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสภาพแวดล้อม สื่อมวลชนท้องถิ่น ด้านระบบการทำงาน ด้านเทคโนโลยี และด้านการใช้สื่อ-ผู้รับข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับการศึกษาของปวีณา ชูรัตน์ และอริน เจียจันทร์พงษ์ (2565) ที่ศึกษา เรื่อง การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจและบริการข่าวสารในยุคดิจิทัลของสื่อท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีการปรับตัว 3 ด้าน คือ 1) ปรับโครงสร้างการทำงานให้รองรับการรายงานบนแพลตฟอร์มออนไลน์ 2) ปรับตัวด้านงานข่าวโดยรายงานข่าวหลากหลายรูปแบบ หลายแพลตฟอร์มอย่างเชื่อมโยงกัน และ 3) ปรับตัวด้านธุรกิจ โดยควบคุมต้นทุนและพยายามหารายได้จากแหล่งใหม่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของอุษณีย์ ศิริสุนทรไพบูลย์ (2563) ที่ศึกษา เรื่อง การปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตในยุคหลอมรวมสื่อ พบว่า การปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตในยุคหลอมรวมสื่อ ด้านการบริหารหน่วยงานที่ชัดเจนที่สุดคือ การลดจำนวนบุคลากร เพื่อลดต้นทุนการผลิต ด้านการผลิตงาน สื่อดั้งเดิมได้เพิ่มแพลตฟอร์มสื่อใหม่ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ยูทูบ ไลน์ เพื่อเผยแพร่ข่าวและเป็นช่องทางโฆษณา นักสื่อสารมวลชนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต ควรมีทักษะการสื่อสารที่หลากหลาย และสามารถปรับตัวเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ และสอดคล้องกับการศึกษาของใหม่ นาทองคำ (2561) ที่ศึกษา เรื่อง การปรับตัวของสื่อมวลชนในยุคที่วิถีดิจิทัล กรณีศึกษา สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ พบว่า การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจากระบบทีวีแอนะล็อกเป็นทีวีดิจิทัล สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ มีการเปลี่ยนแปลงเครื่องมือที่ต้องใช้ในการสลับหน้าจอ (switching) ในการควบคุมสัญญาณภาพ เสียง ที่เกิดขึ้นในการออกอากาศ อุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลที่ปรับปรุงแบบจากเทปเปลี่ยนเป็นการดบันทึกในรูปแบบไฟล์ที่มีขนาดเล็ก สามารถบรรจุข้อมูลได้จำนวนมาก คงความละเอียดคมชัดทั้งภาพและเสียง พร้อมกับเครื่องมือที่ใช้ในการตัดต่อสามารถรองรับระบบดิจิทัลได้เช่นกัน ทางด้านผู้ชมเปลี่ยนแปลงเครื่องรับโทรทัศน์และกล่องรับสัญญาณในรุ่นที่รองรับสัญญาณดิจิทัลได้ สามารถรับชมภาพและเสียงได้อย่างคมชัด พร้อมรับชมช่องรายการทีวีที่มี

มากขึ้น และแนวทางการปรับตัวของสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ (ช่อง 9 MCOT HD) ในยุคทีวีดิจิทัลพบว่า มีการปรับตัวด้านการผลิตรายการ โดยมีการนำเสนอ เนื้อหาที่มีสาระนำความบันเทิง ภายใต้แนวคิดหลักของสถานีในการเป็นสังคมอุดมปัญญา มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา รายการให้มีความบันเทิงเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความคาดหวังของกลุ่มผู้ชม ที่ต้องการให้ทางสถานีฯ สร้างสรรค์รูปแบบและนำเสนอ รายการที่ให้ความบันเทิงในหลากหลายรูปแบบ เช่น รายการประกวด แข่งขันร้องเพลงที่เป็นลิขสิทธิ์ต่างประเทศ รายการเกมโชว์ที่ให้ความสนุกและความตื่นเต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงมีความคาดหวังให้นำเสนอเนื้อหาที่ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ สร้างแรงบันดาลใจ ให้แนวคิดและมุมมองที่มีต่อเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งแต่ละรายการของสถานีฯ ภายหลังจากที่ออกอากาศแล้ว จะมีประเมินผลความนิยมจากผู้ชมและลูกค้าว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ตอบสนองความต้องการผู้ชมให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถนำข้อมูลผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวบนสื่อออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม มีความน่าสนใจและดึงดูดให้มีผู้อ่านข่าวมากขึ้น
2. จากผลการวิจัยครั้งนี้ สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารองค์กร ด้านการใช้สื่อออนไลน์ ด้านการจับคู่บุคลากรที่มีแนวคิดสร้างสรรค์ ด้านการปรับเปลี่ยนความคิดในการผลิตสื่อและด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับสื่อออนไลน์
3. จากผลการวิจัยครั้งนี้ สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการรับมือและแนวทางในการกำหนดรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมสื่อมวลชนท้องถิ่น ด้านระบบการทำงาน ด้านเทคโนโลยี และด้านการใช้สื่อ-ผู้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อสามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมออนไลน์ได้ และสามารถดำเนินงานภายใต้แพลตฟอร์มออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในงานวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษารูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนสื่อมวลชนท้องถิ่น จำนวน 10 คน ซึ่งไม่ครอบคลุมสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 20 จังหวัด ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างให้ครบทั้ง 20 จังหวัด เนื่องจากแต่ละจังหวัดมีบริบททางสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้ประชาชนในแต่ละจังหวัดมีพฤติกรรมในการรับข่าวสารข้อมูลแตกต่างกัน เพื่อให้สามารถได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทั้ง 20 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้ภาพรวมของการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด

2. ในงานวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 20 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเฉพาะแต่ละจังหวัด เพื่อจะได้เห็นลักษณะพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของประชาชนในแต่ละจังหวัด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการนำเสนอข่าวให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัดได้และสามารถช่วยให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายหันมารับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนท้องถิ่นมากขึ้น